

Socialförsäkringsutskottets betänkande 2025/26:SfU33

Skärpta regler om utvisning på grund av brott

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till ändringar i utlänningslagen. Förslagen innebär bl.a. att brott som huvudregel är utvisningsgrundande redan när den påföljd som döms ut är strängare än böter. Dessutom ska avvägningen av skälen för och emot utvisning i fler fall leda till utvisning. Vidare tas de kvalificerade kraven för utvisning av utlänningar som kommit till Sverige innan de fyllt 15 år bort. Därutöver ska verkställighetshinder inte längre beaktas av en allmän domstol när den tar ställning till om utvisning ska ske. Dessutom ska återreseförbuden bli längre, och i fler fall vara utan en begränsning i tid. Åklagare får även en skyldighet att yrka på utvisning när en utlänning åtalas för brott som är utvisningsgrundande. Det föreslås också skärpta straff för vissa brott enligt utlänningslagen.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 september 2026.

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena.

I betänkandet finns åtta reservationer (V, C, MP).

Utskottet föreslår att ärendet avgörs trots att betänkandet har varit tillgängligt i kortare tid än två vardagar före den dag då det behandlas.

Behandlade förslag

Proposition 2025/26:235 Skärpta regler om utvisning på grund av brott.

Tolv yrkanden i följdmotioner.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Utskottets överväganden	6
Skärpta regler om utvisning på grund av brott	6
Utskottets ställningstagande	9
Reservationer	14
1. Regeringens lagförslag, punkt 1 (V)	14
2. Regeringens lagförslag, punkt 1 (C)	14
3. Regeringens lagförslag, punkt 1 (MP)	15
4. Utlänningar som kom till Sverige innan de fyllde 15 år, punkt 2 (C) ...	16
5. Utlänningar som kom till Sverige innan de fyllde 15 år, punkt 2 (MP)	16
6. Utvärdering, punkt 3 (C, MP)	17
7. Intresseavvägning och verkställighetshinder, punkt 4 (MP)	17
8. Straffvärdegräns och en skyldighet för domstolar att på eget initiativ besluta om utvisning, punkt 5 (C)	18
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	20
Propositionen	20
Följdmotionerna	20
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	22

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Regeringens lagförslag

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i utlänningslagen (2005:716).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2025/26:235 och avslår motionerna

2025/26:4090 av Tony Haddou m.fl. (V),

2025/26:4095 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 3 och

2025/26:4097 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkande 1.

Reservation 1 (V)

Reservation 2 (C)

Reservation 3 (MP)

2. Utlänningar som kom till Sverige innan de fyllde 15 år

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:4095 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 4 och

2025/26:4097 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkande 5.

Reservation 4 (C)

Reservation 5 (MP)

3. Utvärdering

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:4095 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 5 och

2025/26:4097 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkande 3.

Reservation 6 (C, MP)

4. Intresseavvägning och verkställighetshinder

Riksdagen avslår motion

2025/26:4097 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkandena 2, 4 och 6.

Reservation 7 (MP)

5. Straffvärdegräns och en skyldighet för domstolar att på eget initiativ besluta om utvisning

Riksdagen avslår motion

2025/26:4095 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkandena 1 och 2.

Reservation 8 (C)

Utskottet föreslår att ärendet får avgöras trots att betänkandet har varit tillgängligt kortare tid än två vardagar före den dag då ärendet ska behandlas.

Stockholm den 11 juni 2026

På socialförsäkringsutskottets vägnar

Viktor Wärnick

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Viktor Wärnick (M), Tony Haddou (V), Ludvig Aspling (SD), Ida Karkiainen (S), Sanne Lennström (S), Clara Aranda (SD), Jessica Rodén (S), Caroline Högström (M), Åsa Eriksson (S), Daniel Persson (SD), Ola Möller (S), Magnus Resare (M), Ingemar Kihlström (KD), Nima Gholam Ali Pour (SD), Patrik Karlson (L), Niels Paarup-Petersen (C) och Annika Hirvonen (MP).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet regeringens proposition 2025/26:235 Skärpta regler om utvisning på grund av brott. Utskottet noterar att vänsterparten i lagförslaget som rör 20 kap. 2 § utlänningslagen (2005:716) rätteligen borde hänvisa till proposition 2025/26:262.

Regeringens förslag till riksdagsbeslut återges i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2. Lagförslagen har granskats av Lagrådet.

Tre motioner har väckts med anledning av propositionen. Förslagen i motionerna redovisas i bilaga 1.

Utskottets överväganden

Skärpta regler om utvisning på grund av brott

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag till ändringar i utlänningslagen. Förslagen innebär bl.a. att brott som huvudregel är utvisningsgrundande redan när den påföljd som döms ut är strängare än böter. Dessutom ska avvägningen av skälen för och emot utvisning i fler fall leda till utvisning. Vidare tas de kvalificerade kraven för utvisning av utlänningar som kommit till Sverige innan de fyllt 15 år bort. Därutöver ska verkställighetshinder inte längre beaktas av en allmän domstol när den tar ställning till om utvisning ska ske. Dessutom ska återreseförbuden bli längre, och i fler fall vara utan en begränsning i tid. Åklagare får även en skyldighet att yrka på utvisning när en utlänning åtalas för brott som är utvisningsgrundande. Därmed avslår riksdagen motionsyrkanden om att avslå propositionen helt eller delvis.

Riksdagen avslår också motionsyrkanden om bl.a. en utvärdering, verkställighetshinder och straffvärdegränsen.

Jämför reservation 1 (V), 2 (C), 3 (MP), 4 (C), 5 (MP), 6 (C, MP), 7 (MP) och 8 (C).

Propositionen

Regeringen föreslår att de grundläggande kraven för utvisning ska skärpas så att det blir möjligt att i fler fall än i dag utvisa utlänningar som begår brott. Enligt förslaget ska en utlänning utvisas ur Sverige om utlänningen döms för brott till en strängare påföljd än böter eller om en domstol undanröjer en påföljd som utlänningen har dömts till och dömer till en strängare påföljd än böter, och, i förekommande fall, de särskilda förutsättningarna för utvisning av utlänningar som tillhör vissa personkategorier är uppfyllda.

När det gäller den intresseavvägning som domstolarna ska göra föreslår regeringen att en förutsättning för utvisning ska vara att skälen som talar för utvisning väger tyngre än skälen som talar emot. Vid bedömningen ska brottslighetens straffvärde och karaktär samt risken för att utlänningen, om han eller hon får stanna, fortsätter att begå brott här i landet utgöra skäl för utvisning. Som skäl mot utvisning ska domstolen beakta utlänningens anknytning till Sverige. Vid bedömningen av utlänningens anknytning till Sverige ska det särskilt beaktas i vilken utsträckning som utlänningen har etablerat sig i det svenska samhället. Om utlänningen har barn i Sverige ska barnets behov av kontakt med honom eller henne, hur kontakten har varit och

hur den skulle påverkas om utlänningen utvisades också särskilt beaktas. Även utlänningens övriga familjeförhållanden ska särskilt beaktas.

Vad gäller utläningar som kom till Sverige innan de fyllt 15 år föreslår regeringen att de kvalificerade kraven för utvisning tas bort.

I fråga om det återreseförbud som kan bestämmas vid utvisning på grund av brott föreslår regeringen längre återreseförbud. Om brottslighetens straffvärde motsvarar fängelse i mindre än sex månader ska återreseförbudet normalt bestämmas till fem år. Motsvarar straffvärdet fängelse i sex månader eller mer, men inte ett år och sex månader, ska återreseförbudet normalt bestämmas till tio år. Vid högre straffvärden ska återreseförbudet normalt inte tidsbegränsas.

När det gäller verkställighetshinder föreslår regeringen att allmänna domstolar inte längre ska beakta detta vid prövningen av utvisningsfrågan. Först när en allmän domstols beslut om utvisning ska verkställas ska det beaktas om det finns hinder mot att sända utlänningen till ett visst land eller om det annars finns särskilda hinder mot att beslutet verkställs.

Regeringen föreslår vidare att frågan om utvisning på grund av brott ska prövas efter talan av åklagare. En allmän domstol ska inte längre ha möjlighet att själv, utan yrkande från åklagaren, pröva en fråga om utvisning på grund av brott. Regeringen föreslår dock att det införs en skyldighet för en åklagare att framställa ett yrkande om utvisning på grund av brott om brottsligheten är utvisningsgrundande, dvs. om påföljden förväntas bli strängare än böter och, i förekommande fall, de särskilda förutsättningarna för utvisning av utläningar som tillhör vissa personkategorier förväntas vara uppfyllda. Vid bedömningen av om ett yrkande om utvisning ska framställas ska åklagaren inte göra någon intresseavvägning, dvs. hänsyn ska inte tas till om skälen som talar för utvisning väger tyngre än skälen som talar emot.

Dessutom föreslår regeringen skärpta straff för vissa brott enligt utlänningslagen (2005:716). Straffskalan för normalgraden av brottet vistelse i strid med återreseförbud på grund av brott ska skärpas så att minimistraffet höjs till fängelse i sex månader och maximistraffet höjs till fängelse i två år. Maximistraffet för ringa fall av brottet ska höjas till fängelse i sex månader. Den särskilda åtalsprövningen vid ringa fall ska tas bort. Straffskalan för brottet att ha en utlänning anställd som saknar rätt att vistas i Sverige eller föreskrivet arbetstillstånd ska skärpas till fängelse i högst två år. Vidare ska det införas ett ringa brott, för vilket det endast är föreskrivet böter.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Lagändringarna ska träda i kraft den 1 september 2026. De nya reglerna om att frågan om utvisning prövas efter talan av åklagare och att åklagare har en skyldighet att framställa ett yrkande om utvisning ska inte gälla för åtal som har väckts före ikraftträdandet.

Tillkännagivande

Riksdagen har tillkännaggett för regeringen att den som återfaller i brott lättare ska kunna utvisas (bet. 2021/22:SfU28, rskr. 2021/22:387). Av tillkännagivandet följer att regeringen bör återkomma med lagförslag i syfte att den som återfaller i brott lättare ska kunna utvisas än den som är förstagångsförbrytare (bet. 2021/22:SfU28 s. 38). Regeringen anför att tillkännagivandet tillgodoses genom de nu aktuella förslagen och anser att tillkännagivandet därmed är slutbehandlat.

Motionerna

Regeringens lagförslag

I kommittémotion 2025/26:4090 yrkar Tony Haddou m.fl. (V) avslag på propositionen. Motionärerna anför att utvisning och återreseförbud är mycket ingripande åtgärder som påverkar grundläggande rättigheter, bl.a. rätten till familjeliv. Det är därför avgörande att lagstiftningen uppfyller höga krav på förutsebarhet, rättssäkerhet och proportionalitet. Vidare saknas det tillräckliga skäl för de nya förslagen, och 2022 års reform, som motionärerna också motsatte sig, har ännu inte kunnat utvärderas på ett tillförlitligt sätt. Konsekvenserna av förslagen utifrån de samlade konsekvenserna av samtliga pågående reformer går inte i dagsläget att överblicka.

I kommittémotion 2025/26:4095 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 3 föreslås att förslaget om krav på åklagare att yrka på utvisningsbeslut avslås. Enligt motionärerna kan det bl.a. ifrågasättas om förslaget är förenligt med åklagares självständiga roll och objektivitetsplikt.

I kommittémotion 2025/26:4097 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkande 1 föreslås att riksdagen ska avslå hela propositionen förutom de delar som avser 20 kap. 2 och 5 §§ utlänningslagen. Motionärerna står bakom 2022 års reform men anser att det behövs en bred analys och utvärdering. Det har dessutom gått för kort tid sedan reformen genomfördes. Regeringens förslag brister också i proportionalitet.

Utläningar som kom till Sverige innan de fyllde 15

I kommittémotion 2025/26:4095 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 4 föreslås ett tillkännagivande om att de nuvarande kraven om synnerliga skäl för att få lättnader för personer som kommit hit innan de fyllde 15 år och som har vistats i Sverige i minst fem år bör ersättas med särskilt ömmande skäl.

I kommittémotion 2025/26:4097 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkande 5 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma med förslag på hur det särskilda skyddet för personer som kom till Sverige före 15 års ålder kan ses över för att åstadkomma en reglering som tydligare kan ta hänsyn till varje enskilt fall och där tröskeleffekterna blir mindre.

Utvärdering

I kommittémotion 2025/26:4095 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 5 föreslås ett tillkännagivande om att utvärdera hur förslagen förhåller sig till övriga ändringar inom migrationsområdet för att överblicka dess konsekvenser.

I kommittémotion 2025/26:4097 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkande 3 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma med en utvärdering av om 2022 års regler om utvisning på grund av brott fått effekt, med ett brett mandat att analysera hur dagens regler tillämpas, och därefter föreslå nödvändiga förändringar för att stärka och förtydliga regelverket.

Intresseavvägning och verkställighetshinder

I kommittémotion 2025/26:4097 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma med förslag om att en utlänning ska utvisas ur Sverige om skälen som talar för utvisning väger tyngre än skälen som talar emot. I yrkande 4 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma med förslag som skärper brottsofferperspektivet vid våld i nära relation, där familjen som blivit utsatt kan behöva leva med skyddad identitet. I yrkande 6 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma med förslag om hur verkställighetshinder ska beaktas på ett rättssäkert och ändamålsenligt sätt vid ett beslut om utvisning på grund av brott.

Straffvärdegräns och en skyldighet för domstolar att på eget initiativ besluta om utvisning

I kommittémotion 2025/26:4095 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att det ska krävas systematiska upprepade fall av brott över tid för vilka en mildare påföljd än fängelse i sex månader men strängare än böter dömts ut för att dessa ska kunna ligga till grund för utvisning. I yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att det bör åläggas domstolen att på eget initiativ fatta beslut i utvisningsfrågan om rekvisiten är uppfyllda.

Utskottets ställningstagande

Regeringens lagförslag

Utskottet vill inledningsvis påpeka att kravet på laglydighet gäller lika för svenska medborgare och utlänningar. Endast svenska medborgare har dock en ovillkorlig rätt att vistas här i landet.

Utskottet noterar att reglerna om utvisning på grund av brott skärptes 2022 och att regeringen tillsatt en utredning som har sett över effekterna av skärpningen (dir. 2024:42). Även om 2022 års regelverk i allmänhet har tillämpats av domstolarna på det sätt som lagstiftaren avsett, har det inte fått

det kvantitativa genomslag som lagstiftaren avsåg. Vidare är andelen domslut mot utlänningar med utvisningsbeslut historiskt sett anmärkningsvärt låg. Allmänhetens förtroende för rättsstaten och migrationspolitiken är beroende bl.a. av att utlänningar som kommer till Sverige följer de lagar som finns och avhåller sig från kriminalitet. Vi befinner oss i en allvarlig samhällsutveckling där brottsligheten har blivit allt grövre. Den grova och organiserade brottsligheten är systemhotande. Som ett led i att bekämpa brottslighet inom ramen för kriminella nätverk, men även brottslighet som begås i andra sammanhang, behöver det finnas bättre möjligheter än i dag att utvisa utlänningar som begår brott i Sverige. Utskottet instämmer därför i regeringens bedömning att det finns ett behov av att skärpa reglerna om utvisning på grund av brott ytterligare så att fler utlänningar som begår brott i landet också utvisas. Utskottet anser i likhet med regeringen att brott ska vara utvisningsgrundande redan när den påföljd som döms ut är strängare än böter.

När det gäller den intresseavvägning som domstolarna ska göra vid prövningen av frågan om utvisning på grund av brott anser utskottet i likhet med regeringen att den bör skärpas. En förutsättning för utvisning ska vara att skälen som talar för utvisning väger tyngre än skälen som talar emot. Det ska inte tas mer hänsyn till skälen som talar mot utvisning än vad som krävs enligt Sveriges internationella åtaganden. Utskottet noterar att intresseavvägningen innebär att det ska göras en helhetsbedömning i det enskilda fallet av de olika omständigheter som har betydelse för utvisningsfrågan. Det finns även en möjlighet för domstolar att anpassa återreseförbudets längd med anledning av bl.a. en utlännings anknytning till Sverige så att utvisningsbeslutet i sin helhet är proportionerligt.

Vad gäller de kvalificerade krav som gäller i dag för utvisning av utlänningar som kommit till Sverige innan de fyllt 15 år och som har vistats här i minst fem år instämmer utskottet i det som regeringen anför om att denna absoluta tids- och åldersgräns begränsar domstolarnas möjlighet att i varje enskilt fall fullt ut väga styrkan av de omständigheter som talar för utvisning mot de omständigheter som talar mot utvisning. De kvalificerade kraven för denna grupp bör därför tas bort för att möjliggöra en mer allsidig bedömning av omständigheterna i varje enskilt fall inom ramen för intresseavvägningen. Det finns ett behov av att även kunna utvisa personer som kom till landet i ung ålder med hänsyn till att det dödliga våldet vid konflikter i den kriminella miljön har ökat samtidigt som gärningspersonernas medianålder har sjunkit under de senaste två decennierna.

Att ett utvisningsbeslut ska verkställas bör enligt utskottet rimligen också vara utgångspunkten. De regler som gäller i dag innebär att allmänna domstolar ska bedöma om utvisningsbeslut kommer att kunna verkställas efter att fängelsestraff har avtjänats. Som regeringen anför kan det ofta vara svårt att vid tidpunkten för domstolens prövning överblicka om det kommer att finnas ett verkställighetshinder efter att en dömd person har avtjänat sitt fängelsestraff. Endast svenska medborgare har en ovillkorlig rätt att vistas i landet, och ett beslut om utvisning på grund av brott innebär ett viktigt

signalvärde om att utlänningens beteende inte accepteras, oaktat om beslutet kan verkställas eller inte. Om en utlänning begår brott som innebär att förutsättningarna för utvisning är uppfyllda kan och bör utlänningen, och hans eller hennes anhöriga, förbereda sig både på att det fattas ett beslut om utvisning och att beslutet kommer att verkställas. Det är rimligt att frågan om verkställighetshinder i sin helhet prövas i verkställighetsstadiet. Därför bör verkställighetshinder inte längre beaktas av allmänna domstolar när de tar ställning till beslut om utvisning.

Därutöver instämmer utskottet i vad regeringen anför om att återreseförbuden är helt centrala för frågan om utvisning, eftersom de innebär att en utlänning efter verkställd utvisning är förbjuden att återvända till Sverige under en viss tid eller på livstid. Utöver att förbuden markerar allvaret i brottsligheten så innebär de att utlänningar som begått brott i landet inte kan begå nya brott inne i landet under förbudens varaktighet. De är alltså relevanta även ur ett brottsofferperspektiv. Utskottet anser därför att det är angeläget att återreseförbuden skärps. Återreseförbuden ska även fortsättningsvis bestämmas med utgångspunkt i brottslighetens samlade straffvärde och en helhetsbedömning av omständigheterna i det enskilda fallet. Domstolens prövning av omständigheterna i varje enskilt fall säkerställer att utvisningsbeslutet, inklusive återreseförbudet, är proportionerligt.

Dessutom anser utskottet i likhet med regeringen att det är angeläget att ett yrkande om utvisning på grund av brott framställs i så stor utsträckning som möjligt när en utlänning är åtalad för brott. Att så sker är även relevant ur ett brottsofferperspektiv och bidrar till att likhetsprincipen, utlänningar emellan, kan iaktas. Det bör därför införas en skyldighet för åklagare att yrka på utvisning när en utlänning åtalas för brott som är utvisningsgrundande.

När det gäller frågan om regeringens förslag om vissa skärpta straff noterar utskottet att ett brotts straffskala ger uttryck för lagstiftarens syn på brottets allvar och förhållande till andra brott. Vad gäller straffskalan för brottet vistelse i strid med återreseförbud instämmer utskottet i det som regeringen anför om att det är väsentligt att myndigheters beslut följs och upprätthålls, inte minst när ett beslut meddelas till följd av brottslighet som den berörde har gjort sig skyldig till. Utskottet noterar också att straffskalorna för detta brott inte har setts över på lång tid, trots den samhälls- och brottsutveckling som har skett sedan dess. Utskottet anser därför i likhet med regeringen att straffskalan för normalgraden av brottet vistelse i strid med återreseförbud på grund av brott ska skärpas så att minimistraffet höjs till fängelse i sex månader och maximistraffet höjs till fängelse i två år. Maximistraffet för ringa fall av brottet ska också höjas till fängelse i sex månader.

Utskottet anser vidare att maximistraffet för brottet att ha en utlänning anställd som saknar rätt att vistas i Sverige eller föreskrivet arbetstillstånd ska skärpas. Detta ger möjlighet till en mer nyanserad bedömning av straffvärdet för de mer allvarliga överträdelserna, som när brottsligheten är välplanerad, omfattande, särskilt förslagen, ingår i ett arbetslivskriminellt upplägg eller har anknytning till den organiserade brottsligheten eller andra utpräglade

kriminella miljöer. Vidare ska det införas ett ringa brott, för vilket det endast är föreskrivet böter.

Utskottet anser att riksdagen av de skäl som anförs i propositionen bör anta regeringens lagförslag. Därmed tillstyrker utskottet proposition 2025/26:235 och avstyrker motion 2025/26:4090 (V) om avslag på propositionen och motionerna 2025/26:4095 (C) yrkande 3 och 2025/26:4097 (MP) yrkande 1 om delvis avslag på propositionen.

Utskottet noterar att regeringen anför att riksdagens tillkännagivande om att den som återfaller i brott lättare ska kunna utvisas (bet. 2021/22:SfU28, rskr. 2021/22:387) tillgodoses genom förslagen och att tillkännagivandet i och med denna proposition är slutbehandlat. Utskottet gör ingen annan bedömning.

Utskottet övergår nu till att behandla yrkanden om lagstiftningens framtida utformning m.m.

Utlänningar som kom till Sverige innan de fyllde 15 år

Eftersom utskottet tillstyrker regeringens förslag om att ta bort de kvalificerade kraven för att utvisa en utlänning som kom till Sverige innan han eller hon hade fyllt 15 år och som har vistats här i minst fem år avstyrks motionerna 2025/26:4095 (C) yrkande 4 och 2025/26:4097 (MP) yrkande 5 om ett särskilt skydd för utlänningar som kom till Sverige som unga.

Utvärdering

Utskottet kan konstatera att regeringens förslag har föregåtts av en utredning som har sett över 2022 års reform och vars lagförslag har remitterats till berörda myndigheter och aktörer samt även till Lagrådet. Utskottet finner därför inte skäl för riksdagen att göra tillkännagivanden om en utvärdering av hur förslagen förhåller sig till övriga ändringar på migrationsområdet eller en utvärdering av 2022 års reform när det gäller utvisning på grund av brott. Därmed avstyrks motionerna 2025/26:4095 (C) yrkande 5 och 2025/26:4097 (MP) yrkande 3.

Intresseavvägning och verkställighetshinder

Utskottet kan konstatera att utskottet ovan tillstyrkt ett lagförslag om att en förutsättning för utvisning på grund av brott ska vara att skälen som talar för utvisning väger tyngre än skälen som talar emot. Motion 2025/26:4097 (MP) yrkande 2 om att regeringen bör återkomma med förslag om detta är därmed tillgodosett och avstyrks därför. Med den nya, skärpta intresseavvägningen ska utvisning på grund av brott i regel ske även om utlänningen har en mycket stark anknytning till Sverige, t.ex. genom barn i landet, vid sådana brott som t.ex. grov misshandel och grov kvinnofridskränkning. Utskottet ser därför inte skäl för riksdagen att göra ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma med förslag som skärper brottsofferperspektivet vid våld i nära relation. Med detta avstyrks motion 2025/26:4097 (MP) yrkande 4.

Dessutom ställer sig utskottet som framgår ovan bakom regeringens förslag om att domstolarna inte längre ska beakta verkställighetshinder vid prövningen av frågan om utvisning på grund av brott. Utskottet, som därför inte heller ser något skäl för riksdagen att göra ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma med förslag om hur verkställighetshinder ska beaktas vid ett beslut om utvisning på grund av brott, avstyrker motion 2025/26:4097 (MP) yrkande 6.

Straffvärdegräns och en skyldighet för domstolar att på eget initiativ besluta om utvisning

Som framgår ovan ställer sig utskottet bakom regeringens förslag om att en utlänning som huvudregel ska utvisas ur Sverige om utlänningen döms för brott till en strängare påföljd än böter. Utskottet ser därför inte skäl för riksdagen att göra ett tillkännagivande om att det ska krävas systematiska upprepade fall av brott över tid för vilka en strängare påföljd än böter men mildare påföljd än fängelse i sex månader dömts ut för att dessa ska kunna ligga till grund för utvisning. Därmed avstyrker utskottet motion 2025/26:4095 (C) yrkande 1.

Vidare har utskottet som tidigare nämnts tillstyrkt regeringens förslag om en yrkandeplikt för åklagare. Utskottet, som därför inte kan ställa sig bakom ett yrkande om att domstolarna självmant ska ta upp frågan om utvisning på grund av brott, avstyrker motion 2025/26:4095 (C) yrkande 2.

Reservationer

1. Regeringens lagförslag, punkt 1 (V)

av Tony Haddou (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår regeringens förslag.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:4090 av Tony Haddou m.fl. (V),

bifaller delvis motionerna

2025/26:4095 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 3 och

2025/26:4097 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkande 1 och

avslår proposition 2025/26:235.

Ställningstagande

Utvisning och återreseförbud på grund av brott är mycket ingripande åtgärder som påverkar grundläggande rättigheter, bl.a. rätten till familjeliv. Det är därför avgörande att lagstiftningen uppfyller höga krav på förutsebarhet, rättssäkerhet och proportionalitet. Vidare saknas det tillräckliga skäl för de nya förslagen, och 2022 års reform har ännu inte kunnat utvärderas på ett tillförlitligt sätt. Konsekvenserna av förslagen utifrån de samlade konsekvenserna av samtliga pågående reformer går dessutom inte i dagsläget att överblicka. Regeringens förslag bör därför avslås.

2. Regeringens lagförslag, punkt 1 (C)

av Niels Paarup-Petersen (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår regeringens förslag till lag om ändring i utlänningslagen (2005:716) i de delar det avser 8 a kap. 8 § och antar lagförslaget i övrigt.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:4095 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 3 och

bifaller delvis proposition 2025/26:235 och motionerna

2025/26:4090 av Tony Haddou m.fl. (V) och

2025/26:4097 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkande 1.

Ställningstagande

Regeringens förslag om att stärka återreseförbuden, att brottslighetens allvar ska ges större tyngd i domstolarnas intresseavvägning, att allmänna domstolar inte längre ska beakta verkställighetshinder vid själva utvisningsprövningarna samt att uppehålls- och arbetstillstånd upphör att gälla när beslut om utvisning vinner laga kraft är samtliga nödvändiga och rimliga förändringar för en mer ordnad migrationspolitik.

När det gäller regeringens förslag om en yrkandeplikt för åklagare är dock risken uppenbar att allmänhetens förtroende för både åklagare och domstolar skadas när åklagare tvingas att framställa utsiktslösa yrkanden som domstolarna sedan regelmässigt avslår. Det skulle dessutom förlänga handläggningstiderna och öka kostnaderna för brottmålsprocesserna. Vidare skulle åklagare kunna tvingas att yrka på utvisning i situationer där ett sådant beslut skulle strida mot Sveriges internationella åtaganden.

Regeringens förslag bör därför avslås i fråga om yrkandeplikt för åklagare.

3. Regeringens lagförslag, punkt 1 (MP)

av Annika Hirvonen (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i utlänningslagen (2005:716) i de delar det avser 20 kap. 2 och 5 §§ och avslår lagförslaget i övrigt.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:4097 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkande 1 och

bifaller delvis proposition 2025/26:235 och motionerna

2025/26:4090 av Tony Haddou m.fl. (V) och

2025/26:4095 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 3.

Ställningstagande

Det är viktigt för trovärdigheten för såväl rättssäkerheten som migrationspolitiken med en effektiv lagföring av personer som begår brott och att icke-medborgare som gjort sig skyldiga till allvarlig eller upprepad brottslighet kan utvisas ur Sverige. Jag står bakom de regler som gäller sedan 2022, men det behövs en bred analys och utvärdering av den reformen. Det har dessutom gått för kort tid sedan reformen genomfördes. Regeringens förslag brister också i proportionalitet.

Eftersom den grova organiserade brottsligheten utnyttjar människor som är i en utsatt position är det rimligt att skapa utrymme för en mer nyanserad straffmätning. Jag ställer mig därför bakom regeringens förslag om skärpta straff

för vistelse i strid med återreseförbud på grund av brott och för anställning av en utlänning som saknar rätt att vistas i Sverige eller föreskrivet arbetstillstånd.

Mot bakgrund av ovanstående bör regeringens förslag avslås förutom i fråga om de delar som handlar om skärpta straff.

4. Utlänningar som kom till Sverige innan de fyllde 15 år, punkt 2 (C)

av Niels Paarup-Petersen (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:4095 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 4 och avslår motion

2025/26:4097 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkande 5.

Ställningstagande

Anknytning till Sverige har tidigare vägt för tungt i förhållande till brotts allvar. Det är därför rimligt att skärpa vissa krav. Det är dock oproportionerligt att som regeringen föreslår helt ta bort hänsynen till en i princip livslång vistelse i Sverige. Personer som kom hit innan de fyllde 15 år och som har vistats i Sverige i minst fem år bör få lättnader vid särskilt ömmande skäl. Regeringen bör återkomma med ett sådant förslag.

5. Utlänningar som kom till Sverige innan de fyllde 15 år, punkt 2 (MP)

av Annika Hirvonen (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:4097 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkande 5 och avslår motion

2025/26:4095 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 4.

Ställningstagande

När det gäller regeringens förslag om att ta bort det särskilda skyddet för personer som kom till Sverige före 15 års ålder finns ett behov av att se över den nuvarande ordningen för att åstadkomma en reglering som tydligare kan ta hänsyn till varje enskilt fall och där tröskeleffekterna blir mindre. Vid bedömningen av skälen för och emot utvisning bör domstolen kunna beakta inte bara om den dömde kom till Sverige före 15 års ålder, utan också hur tidigt personen kom hit och hur lång tid personen levt i Sverige. Regeringen bör låta göra en översyn av regelverket och återkomma med förslag om detta.

6. Utvärdering, punkt 3 (C, MP)

av Niels Paarup-Petersen (C) och Annika Hirvonen (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2025/26:4095 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 5 och

2025/26:4097 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkande 3.

Ställningstagande

Regeringen bör återkomma med en utvärdering av om 2022 års skärpta regler om utvisning på grund av brott fått effekt, med ett brett mandat att analysera hur dagens regler tillämpas, och därefter föreslå nödvändiga förändringar för att stärka och förtydliga regelverket.

Vidare bör regeringen låta genomföra en utvärdering av hur regeringens nu aktuella förslag förhåller sig till övriga ändringar inom migrationsområdet för att överblicka konsekvenser av dem.

7. Intresseavvägning och verkställighetshinder, punkt 4 (MP)

av Annika Hirvonen (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:4097 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkandena 2, 4 och 6.

Ställningstagande

När det gäller den intresseavvägning som domstolarna ska göra vid en prövning av frågan om utvisning på grund av brott finns det fall där skälen för utvisning bör väga tyngre. Detta gäller särskilt när någon har begått allvarliga brott mot en familjemedlem eller närstående men inte utvisas med hänvisning till anknytning till samma familj. När familjen behöver leva med skyddade personuppgifter på grund av våld och hot från en familjemedlem bör anknytningen som gärningsmannen har till medlemmar i samma familj inte kunna väga tyngre än skälen för utvisning. Skyddet för brottsoffer och brottsoffers trygghet bör ha större betydelse i avvägningen av skälen för och emot utvisning. Regeringen bör därför återkomma med förslag som skärper brottsofferperspektivet vid våld i nära relation, där familjen som blivit utsatt kan behöva leva med skyddad identitet.

Vad gäller regeringens förslag om att verkställighetshinder inte längre ska beaktas av allmänna domstolar kan detta leda till att dömda inte kan försörja sig och därmed till att de fortsätter att begå brott. Regeringen bör därför återkomma med ett förslag om hur verkställighetshinder ska beaktas på ett rättssäkert och ändamålsenligt sätt som ger dömda lagliga möjligheter att arbeta trots beslut om utvisning på grund av brott.

8. Straffvärdegräns och en skyldighet för domstolar att på eget initiativ besluta om utvisning, punkt 5 (C)

av Niels Paarup-Petersen (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:4095 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

Regeringens förslag om att ett enskilt, mer bagatellartat brott skulle kunna vara utvisningsgrundande är ogenomtänkt och oproportionerligt. Regeringen bör därför återkomma med ett förslag om att det för de som döms för brott med en påföljd som är strängare än böter men mildare än sex månaders fängelse bör krävas att det rör sig om systematiska upprepade brott över tid för att utvisning ska kunna blir aktuellt.

Vidare bör det åligga domstolarna att självmant pröva frågan om utvisning när de rättsliga förutsättningarna är uppfyllda. Det är ett mer rättssäkert och effektivt system än den yrkandeplikt som kommer att åläggas åklagare enligt

regeringens förslag. Regeringen bör därför återkomma med förslag om domstolars skyldighet att på eget initiativ besluta om utvisning.

BILAGA I

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2025/26:235 Skärpta regler om utvisning på grund av brott:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i utlänningslagen (2005:716).

Följdmotionerna

2025/26:4090 av Tony Haddou m.fl. (V):

Riksdagen avslår proposition 2025/26:235 Skärpta regler om utvisning på grund av brott.

2025/26:4095 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det ska krävas systematiska upprepade fall av brott över tid för vilka en mildare påföljd än fängelse i sex månader men strängare än böter döms ut för att dessa ska kunna ligga till grund för utvisning, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör åläggas domstolen att ex officio fatta beslut i utvisningsfrågan om rekvisiten är uppfyllda, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen avslår förslaget om krav på åklagare att yrka på utvisningsbeslut.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att nuvarande krav om ”synnerliga skäl” för att få lättnader för personer som kommit hit innan de fyllde 15 år och har vistats i Sverige i minst fem år bör ersättas med ”särskilt ömmande skäl”, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utvärdera hur förslagen förhåller sig till övriga ändringar inom migrationsområdet för att överblicka dess konsekvenser och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:4097 av Annika Hirvonen m.fl. (MP):

1. Riksdagen avslår proposition 2025/26:235 Skärpta regler om utvisning på grund av brott, förutom de delar som avser 20 kap. 2 och 5 §§.

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag om att en utlänning ska utvisas ur Sverige om skälen som talar för utvisning väger tyngre än skälen som talar emot, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med en utvärdering av om 2022 års skärpta regler om utvisning på grund av brott fått effekt, med ett brett mandat att analysera hur dagens regler tillämpas, och därefter föreslå nödvändiga förändringar för att stärka och förtydliga regelverket, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag som skärper brottsofferperspektivet vid våld i nära relation där familjen som blivit utsatt kan behöva leva med skyddad identitet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag på hur det särskilda skyddet för personer som kom till Sverige före 15 års ålder kan ses över för att åstadkomma en reglering som tydligare kan ta hänsyn till varje enskilt fall och där tröskeleffekterna blir mindre, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag om hur verkställighetshinder ska beaktas på ett rättssäkert och ändamålsenligt sätt vid ett beslut om utvisning på grund av brott och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

Förslag till lag om ändring i
utlänningslagen (2005:716)

Härigenom föreskrivs i fråga om utlänningslagen (2005:716)¹

dels att 8 a kap. 3 och 5 §§ ska upphöra att gälla,

dels att rubriken närmast före 8 a kap. 5 § ska utgå,

dels att nuvarande 8 a kap. 4, 6–7 a och 14 §§ ska betecknas 8 a kap. 3, 5–7 och 15 §§,

dels att 3 b kap. 2 §, 8 kap. 14 §, 8 a kap. 1 och 2 §§, de nya 3, 5 och 6 §§, 8 och 11 §§ och den nya 15 §, 12 kap. 2 och 17 §§, 20 kap. 2 och 5 §§, 21 kap. 9 §, 22 kap. 5 § och rubrikerna närmast före 8 a kap. 4, 6, 7, 8 och 14 §§ ska ha följande lydelse,

dels att rubrikerna närmast före 8 a kap. 4, 6–7 a och 14 §§ ska sättas närmast före 8 a kap. 3, 5–7 och 15 §§,

dels att det ska införas två nya paragrafer, 8 a kap. 4 och 14 §§, och närmast efter 8 a kap. 2 § och närmast före 8 a kap. 4 och 14 §§ nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 b kap.

2 §²

Förutom i detta kapitel finns bestämmelser som kompletterar utträdesavtalet i 8 kap. 7 a och 16 §§, 8 a kap. 6 §, 9 kap. 8 b och 8 e §§, 12 kap. 13 a, 15 och 17 §§ och 14 kap. 5 c §.

Förutom i detta kapitel finns bestämmelser som kompletterar utträdesavtalet i 8 kap. 7 a och 16 §§, 8 a kap. 5 §, 9 kap. 8 b och 8 e §§, 12 kap. 13 a, 15 och 17 §§ och 14 kap. 5 c §.

8 kap.

14 §³

En EES-medborgare eller en familjemedlem till en EES-medborgare som har permanent uppehållsrätt får avvisas eller utvisas enligt 11 § endast om det är särskilt motiverat av hänsyn till allmän ordning *och* säkerhet.

En EES-medborgare eller en familjemedlem till en EES-medborgare som har permanent uppehållsrätt får avvisas eller utvisas enligt 11 § endast om det är särskilt motiverat av hänsyn till allmän ordning *eller* säkerhet.

En EES-medborgare som är barn får avvisas eller utvisas enligt 11 § endast om beslutet är oundgängligen nödvändigt av hänsyn till allmän säkerhet.

¹ Senaste lydelse av

8 a kap. 3 § 2022:1015

8 a kap. 5 § 2022:1015

8 a kap. 7 a § 2024:1220

rubriken närmast före 8 a kap. 5 § 2022:1015

rubriken närmast före 8 a kap. 7 a § 2024:1220.

² Senaste lydelse 2022:1015.

³ Senaste lydelse 2022:1015.

En EES-medborgare som har vistats i Sverige under de tio närmast föregående åren får utvisas enligt 11 § endast om beslutet är oundgängligen nödvändigt av hänsyn till allmän säkerhet.

En EES-medborgare som har vistats i Sverige *sammanhängande* under de tio närmast föregående åren får utvisas enligt 11 § endast om beslutet är oundgängligen nödvändigt av hänsyn till allmän säkerhet.

8 a kap.

1 §⁴

En utlännings *får* utvisas ur Sverige om *han eller hon* döms för brott till en strängare påföljd än böter, eller om en domstol undanröjer en *villkorlig dom eller skyddstillsyn* som utlänningsen har dömts till och dömer till en *annan* påföljd, *och*

1. *gärningen är av sådant slag och övriga omständigheter är sådana att det kan antas att han eller hon kommer att göra sig skyldig till fortsatt brottslighet här i landet, eller*

2. *brottet har ett straffvärde som motsvarar fängelse i minst sex månader eller som annars är av sådan karaktär att utlänningsen inte bör få stanna kvar i Sverige.*

1 4–7 §§ finns särskilda bestämmelser om utvisning av personer som tillhör vissa personkategorier.

En utlännings *ska* utvisas ur Sverige om

1. *utlänningsen* döms för brott till en strängare påföljd än böter eller om en domstol undanröjer en *påföljd* som utlänningsen har dömts till och dömer till en *strängare* påföljd *än böter,*

2. *de särskilda förutsättningarna enligt 3–6 §§ för utvisning av utlänningsar som tillhör vissa personkategorier är uppfyllda, och*

3. *skälen som talar för utvisning väger tyngre än skälen som talar emot.*

2 §⁵

Vid bedömningen *av om en utlännings ska utvisas* enligt 1 § ska domstolen ta hänsyn till utlänningsens anknnytning till Sverige. *Det ska då särskilt beaktas i vilken utsträckning som utlänningsen har etablerat sig i det svenska samhället. Om utlänningsen har barn i Sverige ska barnets behov av kontakt med honom eller henne, hur kontakten har varit och hur den skulle påverkas om utlänningsen utvisades också särskilt beaktas.*

Vid bedömningen enligt 1 § 3 ska brottslighetens straffvärde och karaktär samt risken för att utlänningsen, om han eller hon får stanna, fortsätter att begå brott här i landet utgöra skäl för utvisning. *Som skäl mot utvisning ska domstolen beakta utlänningsens anknnytning till Sverige.*

⁴ Senaste lydelse 2022:1015.

⁵ Senaste lydelse 2022:1015.

Även utlänningsens övriga familjeförhållanden ska särskilt beaktas.

Vid bedömningen av utlänningsens anknytning till Sverige ska det särskilt beaktas i vilken utsträckning som utlänningsen har etablerat sig i det svenska samhället. Om utlänningsen har barn i Sverige ska barnets behov av kontakt med honom eller henne, hur kontakten har varit och hur den skulle påverkas om utlänningsen utvisades också särskilt beaktas. Även utlänningsens övriga familjeförhållanden ska särskilt beaktas.

Särskilda förutsättningar för utvisning

Flyktingar och vissa andra skyddsbehövande

Flyktingar och vissa andra skyddsbehövande

4 §

En utlänningsen som är flykting och som behöver en fristad i Sverige får utvisas enligt 1 § endast om

1. utlänningsen har begått ett synnerligen *grovt* brott och det skulle medföra allvarlig fara för allmän ordning och säkerhet att låta honom eller henne stanna kvar i Sverige, eller

2. utlänningsen i Sverige eller utomlands har bedrivit verksamhet som har inneburit fara för rikets säkerhet och det finns anledning att anta att han eller hon skulle fortsätta med sådan verksamhet här.

Första stycket gäller också för en utlänningsen som har uppehållstillstånd med tillfälligt skydd enligt 21 kap. eller uppehållstillstånd enligt 22 kap.

3 §⁶

1. utlänningsen har begått ett synnerligen *allvarligt* brott och det skulle medföra allvarlig fara för allmän ordning eller säkerhet att låta honom eller henne stanna kvar i Sverige, eller

2. utlänningsen i Sverige eller utomlands har bedrivit verksamhet som har inneburit fara för Sveriges säkerhet och det finns anledning att anta att han eller hon skulle fortsätta med sådan verksamhet här.

Subsidiärt skyddsbehövande

4 §

En utlänningsen som har status som subsidiärt skyddsbehövande och som behöver en fristad i Sverige får utvisas enligt 1 § endast om

⁶ Senaste lydelse av tidigare 8 a kap. 4 § 2022:1015.

utlänningen har begått ett allvarligt brott.

EES-medborgare och vissa andra utlännningar

6 §

En EES-medborgare eller en familjemedlem till en EES-medborgare får utvisas enligt 1 § endast om det sker av hänsyn till allmän ordning *och* säkerhet.

Det som sägs i 8 kap. 12–14 §§ om utvisning enligt 8 kap. 11 § gäller även vid prövningen av utvisning enligt denna paragraf.

Första och andra styckena gäller även för en utlänning som har beviljats uppehållsstatus i Sverige eller i övrigt utövar rättigheter enligt avdelning II i andra delen av utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU.

Varaktigt bosatta

7 §

En utlänning som har ställning som varaktigt bosatt i Sverige får utvisas enligt 1 § endast om han eller hon utgör ett reellt och tillräckligt allvarligt hot mot allmän ordning *och* säkerhet. I detta ligger att ekonomiska syften inte får ligga till grund för beslutet.

När en domstol överväger om en utlänning som har ställning som varaktigt bosatt ska utvisas ska den ta hänsyn till hur länge utlänningen har varit bosatt i Sverige, hans eller hennes ålder, följderna av en utvisning för utlänningen och hans eller hennes familjemedlemmar samt utlänningsband till Sverige eller avsaknad av band till ursprungslandet.

En utlänning som har ställning som varaktigt bosatt i Sverige och som har internationellt skydd i en annan EU-stat får utvisas endast till den staten.

Behörig domstol

Utvisning på grund av brott beslutas av den domstol som handlägger brottmålet.

EES-medborgare och vissa andra utlännningar

5 §⁷

En EES-medborgare eller en familjemedlem till en EES-medborgare får utvisas enligt 1 § endast om det sker av hänsyn till allmän ordning *eller* säkerhet.

Varaktigt bosatta

6 §⁸

En utlänning som har ställning som varaktigt bosatt i Sverige får utvisas enligt 1 § endast om han eller hon utgör ett reellt och tillräckligt allvarligt hot mot allmän ordning *eller* säkerhet. I detta ligger att ekonomiska syften inte får ligga till grund för beslutet.

Talan om utvisning och behörig domstol

8 §⁹

Utvisning på grund av brott *prövas efter talan av åklagare och* beslutas av den domstol som handlägger brottmålet.

⁷ Senaste lydelse av tidigare 8 a kap. 6 § 2022:1015.

⁸ Senaste lydelse av tidigare 8 a kap. 7 § 2022:1015.

⁹ Senaste lydelse 2022:1015.

En åklagare ska framställa ett yrkande om utvisning om det finns förutsättningar för utvisning enligt 1 § 1 och 2. Vid bedömningen av om det finns förutsättningar för utvisning enligt 1 § 2 ska åklagaren inte beakta 6 § andra stycket eller 8 kap. 13 §.

Skyldigheten enligt andra stycket att framställa ett yrkande om utvisning gäller inte för Justitiekanslern eller för Riksdagens ombudsmän.

11 §¹⁰

Återreseförbudets längd ska bestämmas med utgångspunkt i brottslighetens straffvärde. Om detta motsvarar fängelse i mindre än *ett år* ska återreseförbudet normalt bestämmas till fem år. Motsvarar det fängelse i *ett år* eller mer men inte *två år* ska återreseförbudet normalt bestämmas till tio år. Vid högre straffvärden ska återreseförbudet normalt inte tidsbegränsas.

Som skäl för att *bestämma återreseförbudets längd på ett annat sätt* än som sägs i första stycket får domstolen beakta brottslighetens karaktär och risken för att utlänningen kommer att göra sig skyldig till fortsatt brottslighet här i landet. *Domstolen får också ta hänsyn till utlänningens anknytning till Sverige och andra särskilda omständigheter som är hänförliga till honom eller henne.*

Återreseförbudets längd ska bestämmas med utgångspunkt i brottslighetens straffvärde. Om detta motsvarar fängelse i mindre än *sex månader* ska återreseförbudet normalt bestämmas till fem år. Motsvarar det fängelse i *sex månader* eller mer men inte *ett år och sex månader* ska återreseförbudet normalt bestämmas till tio år. Vid högre straffvärden ska återreseförbudet normalt inte tidsbegränsas.

Som skäl för att *besluta om ett längre återreseförbud* än som anges i första stycket får domstolen beakta brottslighetens karaktär och risken för att utlänningen kommer att göra sig skyldig till fortsatt brottslighet här i landet. *Som skäl för att besluta om ett kortare återreseförbud får domstolen ta hänsyn till utlänningens anknytning till Sverige och andra särskilda omständigheter som är hänförliga till honom eller henne.*

Upphörande av uppehålls- och arbetstillstånd

14 §

En utlännings uppehållstillstånd och arbetstillstånd upphör att gälla

¹⁰ Senaste lydelse 2022:1015.

1. när ett beslut om att utlänningen ska utvisas enligt detta kapitel får laga kraft, eller

2. när utlänningen har avgett nöjdförklaring av ett beslut om utvisning enligt detta kapitel och åklagaren medger att beslutet får verkställas.

Första stycket gäller inte i fråga om utläningar som har beviljats uppehållstillstånd med stöd av artikel 23 eller 24 i skyddsgrundsförordningen.

Upphållstillstånd och upphävande av utvisningsbeslut

14 §

Bestämmelser om *uppehållstillstånd för den som har utvisats enligt detta kapitel* finns i 12 kap. Där finns också regler om upphävande av ett sådant utvisningsbeslut.

Verkställighet, uppehållstillstånd och upphävande av utvisningsbeslut

15 §¹¹

Bestämmelser om *verkställighet av ett beslut om utvisning på grund av brott* finns i 12 kap. Där finns också regler om *uppehållstillstånd för den som har utvisats på grund av brott och om upphävande av ett sådant utvisningsbeslut*.

12 kap.

2 §

Avvisning och utvisning av en utlänning får inte verkställas till ett land – om utlänningen riskerar att utsättas för förföljelse i det landet, eller – om utlänningen inte är skyddad i det landet mot att sändas vidare till ett land där utlänningen löper risk för förföljelse.

En utlänning får dock sändas till ett sådant land, om det inte är möjligt att verkställa avvisningen eller utvisningen till något annat land och utlänningen genom ett synnerligen *grovt* brott har visat att det skulle vara förenat med allvarlig fara för allmän ordning och säkerhet att låta utlänningen stanna i Sverige. Detta gäller dock inte om den förföljelse som hotar i det andra landet innebär fara för utlänningens liv eller annars är av särskilt svår art.

En utlänning får dock sändas till ett sådant land, om det inte är möjligt att verkställa avvisningen eller utvisningen till något annat land och utlänningen genom ett synnerligen *allvarligt* brott har visat att det skulle vara förenat med allvarlig fara för allmän ordning eller säkerhet att låta utlänningen stanna i Sverige. Detta gäller dock inte om den förföljelse som hotar i det andra landet innebär fara för utlänningens liv eller annars är av särskilt svår art.

¹¹ Senaste lydelse av tidigare 8 a kap. 14 § 2022:1015.

Likaså får en utlänning sändas till ett sådant land, om utlänningen har bedrivit verksamhet som inneburit fara för rikets säkerhet och det finns anledning att anta att utlänningen skulle fortsätta verksamheten här i landet och det inte är möjligt att sända utlänningen till något annat land.

Likaså får en utlänning sändas till ett sådant land, om utlänningen har bedrivit verksamhet som inneburit fara för Sveriges säkerhet och det finns anledning att anta att utlänningen skulle fortsätta verksamheten här i landet och det inte är möjligt att sända utlänningen till något annat land.

17 §¹²

Om en annan myndighet än Migrationsverket ska verkställa ett beslut om avvisning eller utvisning och denna myndighet finner att den inte kan verkställa beslutet eller att den behöver ytterligare besked, ska myndigheten underrätta Migrationsverket. Detsamma gäller om utlänningen hos myndigheten åberopar att det finns sådana hinder som avses i 1, 2 eller 3 § mot verkställigheten eller det på annat sätt kommer fram att det kan finnas sådana hinder.

Om en annan myndighet än Migrationsverket ska verkställa ett beslut om avvisning eller utvisning ska myndigheten underrätta Migrationsverket, om

1. myndigheten finner att den inte kan verkställa beslutet eller att den behöver ytterligare besked,

2. utlänningen hos myndigheten åberopar att det finns sådana hinder som avses i 1, 2 eller 3 § mot verkställigheten eller det på annat sätt kommer fram att det kan finnas sådana hinder, eller

3. en utlänning som av allmän domstol har utvisats på grund av brott åberopar att han eller hon, av andra skäl än som anges i 2, på grund av bestämmelserna i detta kapitel inte kan sändas till ett visst land eller att det annars finns särskilda hinder mot att beslutet verkställs eller det på annat sätt kommer fram att det kan finnas sådana hinder.

Migrationsverket ska i sådana fall ge anvisningar om verkställigheten eller vidta andra åtgärder.

Om en allmän domstols beslut om utvisning på grund av brott av en EES-medborgare eller en sådan medborgares familjemedlem ska verkställas mer än två år efter det att avgörandet meddelades, ska Polismyndigheten innan beslutet verkställs utreda om de omständigheter som låg till grund för beslutet har ändrats. Om det vid utredningen kommer fram att omständigheterna har ändrats på ett sådant sätt att utvisningsbeslutet inte längre bör gälla, ska ärendet lämnas över till Migrationsverket som med ett eget yttrande ska lämna över ärendet för prövning enligt 16 d § till den migrationsdomstol till vilken verkets beslut i fråga om upphävande av utvisningsbeslutet hade kunnat överklagas.

¹² Senaste lydelse 2020:939.

Utvisningsbeslutet får i sådant fall inte verkställas innan migrationsdomstolen har avgjort ärendet.

Det som anges i tredje stycket gäller även efter beslut om utvisning på grund av brott av en utlänning som har beviljats uppehållsstatus i Sverige eller i övrigt utövar rättigheter enligt avdelning II i andra delen av utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU.

Lydelse enligt lagrådsremissen Föreslagen lydelse
Utmönstring av permanent uppehållstillstånd och anpassning av svensk rätt till EU:s migrations- och asylpakt

20 kap.

2 §¹³

Till fängelse i högst *ett* år eller, om brottet är ringa, till böter döms en utlänning som uppsåtligen uppehåller sig i Sverige fastän han eller hon enligt ett verkställt beslut om utvisning enligt 8 a kap. inte har haft rätt att återvända hit.

Till fängelse i *lägst sex månader och högst två* år eller, om brottet är ringa, till böter eller fängelse i *högst sex månader* döms en utlänning som uppsåtligen uppehåller sig i Sverige fastän han eller hon enligt ett verkställt beslut om utvisning enligt 8 a kap. inte har haft rätt att återvända hit.

Första stycket gäller inte om utlänningen har flytt hit av skäl som avses i artikel 3.5 eller 3.6 i skyddsgrundsförordningen.

I ringa fall ska åtal för brott enligt första stycket inte väckas annat än om det är motiverat från allmän synpunkt.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §¹⁴

Till böter eller, när omständigheterna är försvårande, fängelse i högst *ett* år döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet har en utlänning anställd, om utlänningen

Till fängelse i högst *två* år eller, om brottet är ringa, till böter döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet har en utlänning anställd, om utlänningen

1. inte har rätt att vistas i Sverige, eller
  2. har rätt att vistas här men saknar föreskrivet arbetstillstånd.
- I fråga om påförande av särskild avgift gäller 12–14 §§.

¹³ Senaste lydelse 2022:1015. Ändringen innebär bl.a. att tredje stycket tas bort.

¹⁴ Senaste lydelse 2013:646.

21 kap.9 §¹⁵

I 8 a kap. 4 § finns bestämmelser om utvisning på grund av brott i fråga om en utlänning som har uppehållstillstånd med tillfälligt skydd.

I 8 a kap. 3 § finns bestämmelser om utvisning på grund av brott i fråga om en utlänning som har uppehållstillstånd med tillfälligt skydd.

22 kap.5 §¹⁶

I 8 a kap. 4 § finns bestämmelser om utvisning på grund av brott i fråga om en utlänning som har uppehållstillstånd enligt 2 eller 3 §.

I 8 a kap. 3 § finns bestämmelser om utvisning på grund av brott i fråga om en utlänning som har uppehållstillstånd enligt 2 eller 3 §.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 september 2026.
  2. Den äldre lydelsen av 8 a kap. 8 § gäller fortfarande för åtal som har väckts före ikraftträdandet.

¹⁵ Senaste lydelse 2022:1015.

¹⁶ Senaste lydelse 2022:1015.